

Mityba

Progresuojant demencijai gali pradėti keisti ligonio mitybos įpročiai, apetitas ir rijimo refleksas. Demencija sergantį žmogų reikėtų skatinti valgyti sveiką, subalansuotą maistą. Dažnai vartojant maistą ir gėrimus su cukrumi (įskaitant geriamuosius maisto papildus), žmogui su natūraliais dantimis padidės dantų gedimo rizika.

Labai svarbu, kad ligonis ir toliau kaip galėdamas ilgiau reguliariai lankytųsi pas dantų gydytoją, kur jam būtų atliekamas įprastas gydymas ir rekomenduojama profilaktika.

Kontaktinė informacija

Southern Trust Dental Services (Pietų regiono tarnybos odontologijos paslaugos)
www.southerntrust.hscni.net/services/1843.htm

Belfast Trust Dental Services (Belfasto tarnybos odontologijos paslaugos)
www.belfasttrust.hscni.net/DentalServices.htm

Northern Trust Dental Services (Šiaurės regiono tarnybos odontologijos paslaugos)
www.northerntrust.hscni.net/services/338.htm

Western Trust Dental Services (Vakarų regiono tarnybos odontologijos paslaugos)
www.westerntrust.hscni.net/services/2014.htm

South Eastern Trust (Pietryčių regiono tarnyba) - kreipkitės į šeimos gydytoją arba soc. darbuotoją

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

17.01

Demencija ir dantų bei dantų protezų priežiūra

Ankstyvosios demencijos stadijos

Kai asmeniui diagnozuojama demencija, svarbu imtis prevencinių jo burnos higienos priemonių. Tai reiškia, kad turi būti reguliariai tikrinami tokio žmogaus dantys ir naudojama dangtų pasta su padidintu fluoro kiekiu, kurią gali išrašyti dantų gydytojas.

Ankstyvosiomis demencijos stadijomis pacientas paprastai pats gali pasirūpinti savo burnos higiena. Kartais gali tekti jam priminti, kad išsivalytų dantis, arba tiesiog paprastai paraginti, paduodant dantų šepetėlį su jau uždėta dantų pasta ir pradėti tai daryti už ligonį.

Vėlesnės demencijos stadijos

Demencijai progresuojant ligonis gali prarasti susidomėjimą dantų valymu arba gali tiesiog nebesugebėti padaryti to pats. Todėl kasdiene ligonio burnos priežiūra turės pradėti aktyviai rūpintis kuris nors šeimos narys arba slaugytojas.

Patogiausia kitam asmeniui valyti dantis jam sėdint, o slaugytojui stovint iš šono. Jeigu reikia, valydamas pacientui dantis, slaugytas gali atremti jo galvą į save. Reikėtų naudoti vidutinio kietumo dantų šepetėlį ir dantų pastą su padidintu fluoro kiekiu ir dantis valyti ties dantenų linija.

Dantų protezų naudojimas

Demencija sergantis žmogus dantų protezus turėtų naudoti kiek įmanoma ilgiau. Svarbu, kad naktį dantų protezai būtų išimti, nuvalyti ir saugiai laikomi. Burną reikia išvalyti minkštu dantų šepetėliu arba sudrėkinta marlės skiautele. Pacientui gali reikėti pagalbos kiekvieną rytą įsidedant dantų protezą.

Svarbu, kad dantų gydytojas reguliariai tikrintų, ar dantų protezas nekelia skausmo ir ar vis dar gerai tinka. Dėl prastai tinkančio dantų protezo demencija sergančiam žmogui gali atsirasti visokių nepatogumų – gali būti sunku valgyti ir kalbėti, jam gali dirginti minkštuosius burnos ar gerklės audinius ir sukelti opeles.

Deja, gali atsitikti ir taip, kad demencija sergantis žmogus dantų protezo nebetoleruos, net ir sėkmingai jį naudojęs daugybę metų. Ligonis gali pradėti dažniau išsiiminėti dantų protezą. Manoma, kad tokiais atvejais žmogus pradeda prisiminti tuos laikus, kai dantų protezo jam apskritai nereikėjo. Dėl šio įpročio dantų protezas gali pasimesti, o naują gali būti labai sunku pagaminti. Neretai ligonis nesugeba bendradarbiauti darant naują dantų protezą arba negali prie naujo protezo priprasti. Šeimos nariams ir draugams gali nepatikti mintis, kad naujas protezas demencija sergančiams asmeniui nerekomenduotinas. Sprendimas dėl to, ar reikia naujo dantų protezo, ar ne, priimamas tik po individualaus vertinimo.

Dantų protezo ženklimas

Neretai pasitaiko, kad slaugos institucijoje arba ligoninėje prižiūrimas demencija sergantis asmuo pameta dantų protezą. Todėl gali būti naudinga dantų protezą to asmens vardu paženklinti.

Dantų protezą paprasta paženklinti toliau nurodytu būdu. Smulkiagrūdžiu švitrinu popierumi pašveiskite nedidelį lygaus paviršiaus, esančio kitoje dantų protezo pusėje, plotelį. Minkštu pieštuku užrašykite dantų protezo savininko vardą. Padenkite dviem skaidrios politūros sluoksniais. Pirmiausia leiskite visiškai išdžiūti pirmam sluoksniui ir tik tada tepkite antrąjį. Dantų protezo ženklimą gali tekti atnaujinti kas 6-9 mėnesius.

Vaistai ir dantų problemos

Dėl tam tikrų tipų vaistų burnoje gali išsiskirti mažiau seilių. Burnos gleivinė gali pasidaryti labai sausa, todėl gali būti sunkiau

kalbėti, valgyti ir dėvėti dantų protezą. Dantų gydytojas gali pasiūlyti naudoti dantų protezo kljus ir (arba) seilių pakaitalą, kad sušvelnintų simptomus.

Seilės sumažina rūgštinį cukraus poveikį. Dėl seilių trūkumo gali labai greitai pradėti gesti dantys žmonėms, kurie dar tebeturi savus dantis, ypač ties dantenų linija. Dėl to dantys gali susilpnėti ir pradėti lūžinėti ties dantenų linija, palikdami šaknis. Netekus dantų gali smarkiai nukentėti žmogaus gyvenimo kokybė. Tai reiškia, kad žmogus negalės taip gerai kramtyti kaip anksčiau, todėl negalės valgyti mėsos, daržovių ir vaisių, supastės jo mityba, pradės kristi svoris ir bus sunkiau atsigauti po ligų. Kad taip neatsitiktų, labai svarbu kiekvieną dieną valytis dantis ir sveikai maitintis, t. y. vengti maisto ir gėrimų su cukrumi.

Taip pat, jei įmanoma, reikėtų prašyti becukrių vaistų sirupo pavidalu, tokių kaip laktulozė.

